

Příkaz ředitele č. 2/2011 o nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích v ÚČL AV ČR, v. v. i.

Podle § 16 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), v platném znění je stanovena povinnost veřejné výzkumné instituce upravit vnitřním předpisem způsob nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích (dále jen VaVal). Vzhledem k povaze vědeckého oboru, jímž se Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., (dále jen ÚČL) zabývá, jsou těmito výsledky zejména autorská díla.

Tento příkaz upravuje postupy ÚČL a autorů, původců, řešitelů nebo spoluřešitelů jednotlivých typů předmětů autorského práva či práv souvisejících za předpokladu, že tyto předměty autorského práva vznikly při plnění úkolů plynoucích z pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu autorů, původců, řešitelů či spoluřešitelů k ÚČL při VaVal.

Článek 6. tohoto příkazu upravuje v souladu se Sdělením Komise – Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01, Úřední věstník Evropské unie, CS, 27. 6. 2014) nakládání s takovými výsledky činnosti ve VaVal, které vznikly v účinné spolupráci mezi ÚČL, popřípadě výzkumnými infrastrukturami zřizovanými, spravovanými a provozovanými ÚČL, na jedné straně a s podnikem nebo podniky na straně druhé.

1. Vymezení pojmů

- 1.1. **Projektem** VaVal se pro účely tohoto příkazu rozumí vymezení úkolů, předpokládaných postupů a výstupů a věcných, časových a finančních, popř. i právních podmínek směřujících k naplnění stanoveného cíle. Cíle, úkoly, postupy a předpokládané výstupy a podmínky projektu jsou vymezeny v dokumentaci projektu.
- 1.2. **Poskytovatel** či **vyhlašovatel** je organizační složka státu, územní nebo samosprávný celek, fyzická nebo právnická osoba, popř. orgán EU, mezinárodní či zahraniční instituce, která rozhoduje o poskytnutí prostředků na projekt (dále jen „podpora“) a která tuto podporu poskytuje. Poskytovatel též stanovuje cíle a podmínky pro podávání žádosti o podporu projektu, vyhodnocování a principy řízení projektu. **Uchazeč** je fyzická nebo právnická osoba (popř. i organizační složka státu či organizační jednotka ministerstva), která podává návrh projektu a uchází se o poskytnutí podpory. **Příjemce** je fyzická nebo právnická osoba, v jejíž prospěch bylo poskytovatelem rozhodnuto o přidělení podpory. Vztahy mezi poskytovatelem a příjemcem upravuje písemná **smlouva o poskytnutí podpory vybraného projektu nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory**.
- 1.3. **Účastníkem projektu** či **partnerem** je fyzická nebo právnická osoba (popř. i organizační složka státu či organizační jednotka ministerstva), která spolu s příjemcem řeší část projektu a její účast na řešení projektu je vymezena v návrhu projektu. Vztahy mezi příjemcem a účastníkem projektu upravuje písemná **smlouva o účasti na řešení projektu (smlouva o řešení části projektu)**, která musí být uzavřena v souladu se smlouvou o poskytnutí podpory a musí na účastníka projektu či partnera přenášet odpovídající

povinnosti a řešit majetkové vypořádání výsledků projektu mezi všemi účastníky projektu, popř. jejich řešiteli a členy řešitelských týmů. ÚČL může být v pozici účastníka/partnera projektu (externí projekt).

1.4. **Řešitelem** nebo členem řešitelského kolektivu projektu může být:

1.4.1. **zaměstnanec ÚČL** – odpovědná osoba ve smyslu Příkazu ředitele č. 1/2011 nebo vedoucí řešitelského týmu jmenovitě uvedený v dokumentaci projektu či projektové přihlášce;

1.4.2. **spolupracovník ÚČL**, který s ÚČL uzavře např. dohodu o provedení práce nebo o pracovní činnosti či autorskou smlouvu.

1.5. Výsledky VaVaI v ÚČL vytvářejí svou činností jak zaměstnanci, tak spolupracovníci ve smyslu odst. 1.4.1. a 1.4.2.

1.6. Řešitel odpovídá poskytovateli i příjemci (ÚČL) za věcnou i odbornou stránku řešení projektu a za řádné čerpání přidělených prostředků.

1.7. **Členové řešitelského týmu** jsou uvedeni v dokumentaci projektu nebo projektové přihlášce.

2. Projekty v ÚČL

V ÚČL se projektem rozumí zejména:

2.1.1. projekty ústavu a projekty oddělení (viz Příkaz ředitele č. 1/2011 o projektové organizaci činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích), které mohou být řešeny

2.1.1.1. s podporou externích poskytovatelů (MŠMT ČR, MK ČR, GA ČR apod.),

2.1.1.2. nebo z vlastních prostředků ÚČL a z institucionálního financování procházejícího rozpočtem ÚČL,

2.1.2. a dále publikační a další projekty podporované externími poskytovateli (MK ČR, Česko-německý fond budoucnosti, Visegrádský fond, MHMP apod.).

3. Výsledky VaVaI dosažené v ÚČL

3.1. Výsledek VaVaI dosažený v ÚČL může mít povahu hmotné věci a nehmotného statku, jímž může být zejména autorské dílo (např. kniha, článek, sborník, počítačový program, struktura databáze), nehmotný předmět práv souvisejících (obsah databáze) aj. Obecné vymezení těchto pojmů (včetně díla zaměstnaneckého) i práv autorů, spoluautorů, původců a spolupůvodců, uživatelů i dalších osob obsahují zvláštní právní předpisy, jejich vymezení a pravidla pro ochranu a nakládání s nimi jako s výsledky VaVaI v ÚČL stanoví tato směrnice a zvláštní smlouvy mezi ÚČL a řešiteli či členy řešitelských týmů, účastníky nebo poskytovateli.

3.2. Výsledkem VaVaI dosaženým v ÚČL je

3.2.1. výsledek řešení projektu nebo další výstupy z řešení projektu (plánovaný výstup ústavního projektu či projektu oddělení, všechny dílčí, přípravné výstupy z projektu nebo projektu oddělení, všechny dílčí i závěrečné výstupy z grantových projektů různých poskytovatelů),

3.2.2. výsledky činností zaměstnanců a spolupracovníků ÚČL ve VaVaI, jejichž trvání je kratší než polovina roku a které proto podle Příkazu ředitele č. 1/2011 nespadají pod projektovou organizaci činnosti ve VaVaI v ÚČL,

3.2.3. výsledky všech ostatních činností zaměstnanců a spolupracovníků ÚČL ve VaVaI, vytvořené v rámci jejich pracovních úkolů nebo pracovní náplně.

- 3.3. Evidenci výsledků VaVal dosažených v ÚČL zajišťují zejména pracovníci pověřeni vedením evidence o publikační činnosti ve spolupráci se zaměstnanci a spolupracovníky ÚČL, kteří jsou povinni spolupracovat na tomto úkolu podle jejich pokynů.
- 3.4. Všechny výsledky vykázané v systému evidence publikací ASEP Ústavu pro českou literaturu AV ČR jsou považovány za výsledky VaVal dosažené v ÚČL.

4. Využití a ochrana výsledku VaVal dosaženého v ÚČL

- 4.1. Využitím výsledku VaVal dosaženého v ÚČL je zejména vytvoření díla, zveřejnění (publikace) výsledku, předání či jiné neveřejné zpřístupnění výsledku třetí osobě, převod práv k nemotnému výsledku (u těch práv, která jsou převoditelná, což je vyloučeno např. u autorských práv), poskytnutí licence k výkonu práva nemotný výsledek užít, vklad práva k výsledku do obchodní společnosti nebo jiné právnické osoby.
- 4.2. Cílem ochrany výsledku VaVal dosaženého v ÚČL je zabránit prozrazení know-how, úniku či zneužití důvěrných informací a osobních údajů, neoprávněné využití výsledku pro soukromý prospěch a jiné porušení zájmů ÚČL ohledně nakládání s tímto výsledkem. Ochrana spočívá ve stanovení povinností v právních předpisech i v této směrnici a ve smlouvách ÚČL s řešiteli, členy řešitelských týmů i s účastníky a poskytovateli, popř. se třetími osobami (např. jako s nabyvateli licence k využití výsledků), s prosazováním jejich dodržování, popř. i v uplatnění sankcí.

5. Úprava vlastnických a užívacích práv a práv k duševnímu vlastnictví k výsledkům VaVal v ÚČL

- 5.1. Je-li výsledkem projektu vytvoření hmotného předmětu nebo jeho nákup z prostředků podpory, kterou přijímá výhradně ÚČL (CD ROM s počítačovým programem nebo databází, nakoupená odborná literatura, počítač či jiná technika aj.), je vždy ve výhradním vlastnictví ÚČL, není-li písemně dohodnuto jinak. Je-li u takového projektu ÚČL účastníkem či partnerem, je takový předmět ve spoluvlastnictví s ostatními účastníky či partnery projektu, není-li mezi nimi a ÚČL písemně dohodnuto jinak (např. ve smlouvě o řešení části projektu).
- 5.2. Výsledky VaVal podle čl. 3, které jsou autorskými díly ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), jsou díly zaměstnaneckými. Majetková práva k zaměstnaneckým dílům ve smyslu uvedeného zákona vykonává zaměstnavatel.
- 5.3. Jinak může být mezi ÚČL, jeho zaměstnanci a spolupracovníky sjednáno v případě
  - 5.3.1. jednotlivých časopiseckých článků nebo
  - 5.3.2. individuálních vědeckých monografií.
- 5.4. Naopak v případě zaměstnaneckých děl, které mají povahu
  - 5.4.1. databází,
  - 5.4.2. souborných děl,
  - 5.4.3. částí souborných děl
  - 5.4.4. a děl kolektivních,ÚČL majetková práva vykonává vždy a v plném rozsahu.
- 5.5. Majetková práva autorská a související k výsledkům projektů vykonává ÚČL, a to od okamžiku, kdy byl výsledek vytvořen. Řešitel nebo člen řešitelského týmu smí takový výsledek projektu využívat výhradně

pro potřebu ÚČL, popř. sám v případech volného užití a zákonných licencí stanovených autorským zákonem. Třetí osobě není oprávněn bez souhlasu ÚČL poskytnout právo k využívání ani je na třetí osoby převést (u práv, která jsou převoditelná).

- 5.6. Je-li ÚČL účastníkem nebo partnerem projektu, patří mu příslušný podíl na majetkových právech k výsledku projektu podle poměru, v němž se ÚČL účastnil na řešení, není-li tento poměr dohodnut ve smlouvě o řešení části projektu.
- 5.7. ÚČL jako příjemce nebo poskytovatel je povinen umožnit za rovných podmínek všem zájemcům o výsledek projektu přístup k němu, nejedná-li se o důvěrné informace. Je-li ÚČL v postavení účastníka či partnera, stanoví podmínky přístupu k výsledkům zvláštní smlouva s ostatními účastníky či partnery projektu.
- 5.8. Jde-li o výsledek veřejné zakázky ve výzkumu, vývoji a inovacích, který nelze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, je vlastníkem výsledků poskytovatel podpory z veřejných prostředků (dále jen „poskytovatel“) a jejich zveřejnění a využití je možné pouze s předchozím písemným souhlasem poskytovatele výukou nebo veřejným šířením výsledků výzkumu na nevýlučném a nediskriminačním základě (např. prostřednictvím výuky, databází s otevřeným přístupem, veřejně přístupných publikací či otevřeného software).
- 5.9. Jde-li o výsledek veřejné zakázky ve výzkumu, vývoji a inovacích, který lze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, potom příjemce podpory z veřejných prostředků (dále jen „příjemce“), pokud poskytovatel nestanoví jinak, musí uplatnit právo k výsledkům, zajistit jejich právní ochranu a po jejím udělení poskytnout poskytovateli neomezený bezplatný přístup k tomuto výsledku a nediskriminační přístup třetím stranám za tržních podmínek (například formou nevýhradních licencí). Ke zveřejnění výsledků před podáním přihlášky k průmyslové právní ochraně je nutný písemný souhlas poskytovatele.
- 5.10. Práva k výsledkům činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, která není veřejnou zakázkou ve výzkumu, vývoji a inovacích, patří příjemci. Pro využití těchto výsledků platí, že
  - 5.10.1. je-li příjemcem ÚČL a má-li výlučná práva k výsledku plně financovaného z veřejných prostředků, je využití výsledků možné pouze výukou, veřejným šířením výsledků výzkumu na nevýlučném a nediskriminačním základě (např. prostřednictvím výuky, databází s otevřeným přístupem, veřejně přístupných publikací či otevřeného software) nebo transferem znalostí,
  - 5.10.2. je-li příjemcem účelové podpory projektu podnik spolu s ÚČL, pak je-li příjemcem účelové podpory projektu podnik spolu s ÚČL, pak
    - 5.10.2.1. výsledky této spolupráce, které nelze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, mohou být volně šířeny a práva k výsledkům vycházejícím z činnosti výzkumné organizace plně náleží těmto subjektům, nebo
    - 5.10.2.2. jakákoliv práva k výsledkům projektu, jakož i související přístupová práva, náleží všem spolupracujícím subjektům v míře odpovídající rozsahu jejich účasti na řešení projektu, nebo
    - 5.10.2.3. ÚČL obdrží od spolupracujícího podniku náhradu odpovídající tržním cenám za práva k výsledkům projektu, jež vznikla v důsledku její činnosti a jsou postoupena spolupracujícímu podniku, nebo k nim získal tento podnik přístupová práva.

6. Výsledky dosažené ve spolupráci s podniky

- 6.1. Je-li projekt realizován prostřednictvím účinné spolupráce ÚČL nebo infrastruktury zřizované, řízené a provozované ÚČL s podnikem nebo podniky, smlouva o řešení takového projektu musí být v souladu

se Sdělením Komise – Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01), zejména kap. 2.2.2 tohoto Rámce.

Pokud jde o nakládání s výsledky VaVaI vzniklými z této spolupráce, zejména platí, že zúčastněný podnik nebo podniky buď musí hradit v plné výši náklady projektu, nebo

- 6.1.1. výsledky spolupráce, které nemají za následek vznik práv duševního vlastnictví, lze veřejně šířit a práva duševního vlastnictví vzniklá z činností ÚČL nebo výzkumných infrastruktur zřizovaných, řízených a provozovaných ÚČL plně náleží ÚČL nebo těmto infrastrukturám,
- 6.1.2. práva duševního vlastnictví vzniklá z projektu, jakož i související přístupová práva jsou mezi ÚČL nebo výzkumné infrastruktury zřizované, řízené a provozované ÚČL a spolupracující partnerské subjekty rozdělena tak, aby byly náležitě zohledněny jejich pracovní oblasti, příspěvky a příslušné zájmy,
- 6.1.3. ÚČL nebo výzkumné infrastruktury zřizované, řízené a provozované ÚČL obdrží za práva duševního vlastnictví, jež vznikla v důsledku jejich činností a jsou postoupena zúčastněným podnikům nebo nímž získaly zúčastněné podniky přístupová práva, náhradu odpovídající tržní ceně.

7. Odpovědnost a sankce

V případě, že řešitel nebo člen řešitelského týmu poruší při řešení projektu nebo při využívání jeho výsledků povinnosti stanovené v této směrnici, v dokumentaci projektu nebo v uzavřené smlouvě, nese plnou odpovědnost za škodu, kterou by tím utrpěl ÚČL, a ÚČL může vůči němu uplatnit postup v souladu s příslušnými ustanoveními uvedených smluv, resp. zákoníku práce a v případě studenta či externí osoby v souladu s občanským zákoníkem, zejména je oprávněna od něho požadovat podporu, kterou mu k řešení projektu poskytla, popř. její část.

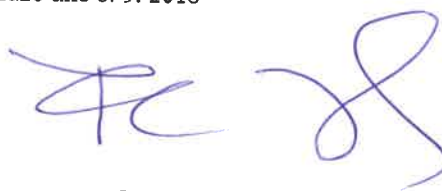
8. Závěrečná ustanovení

Tímto příkazem se ruší a nahrazuje Příkaz ředitele k výkladu autorského zákona č. 121/2000 Sb. z 31. 3. 2002.

V Praze dne 17. 5. 2011,

o článek 6. a závěrečnou pasáž úvodu rozšířeno v Praze dne 2. 12. 2014,

článek 5. aktualizován a rozšířen (o odst. 5.8–5.10) v Praze dne 6. 9. 2018

Ing. Pavel Janáček, Ph.D.

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.
Institute of Czech Literature of the CAS

Na Florenci 1420/3, 110 00 Praha 1
DIČ CZ68378068 WEB www.ucl.cas.cz